

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1507

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2491

C O D I C E S

2492

Vereor patres vereor, ne plures falsa se tueantur necessitate &c. Examinat deinceps V. Absentiae cauſas ſive praetextus, et IV. Utilitates ejusmodi Conventuum annuorum exponit. Videas per omnia Virum Dei ſpiritu plenum, religiosae Disciplinae ſtudioſiſſimum, et qui veritatem acriter inculcat. Dolendum itaque, Orationem hanc Job. Busaei, qui Pia Noſtri Opera Moguntiae 1604. f. in lucem dedit, oculos effugifſe; ab Oratione enim a. 1497. habita ad habitam a. 1500. transit. Noſtra, ut ad calcem notatur, dicta eft in Coenobio Reinhardſborn in Thuringia, quod nunc Saxogothanae ditionis eft.

DCLIV.

728 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Foliorum 82. 4. luculente scriptus, et minio distinctus comple&tetur Statuta Ordinis Cisterciensium et quidem edita in Conventibus generalibus ab Anno 1258. usque ad Annū 1350. Praemittitur *Tabula diffinitionum Annalium.* Statutorum vero hoc eft initium: *Anno domini M°. CC°. LVIII°.* Statuta ſunt hec apud Cistercium in Capitulo generali. In primis. Cum excessus vocum et cantuum multipliciter deboneſtet ordinis honestatem. Idcirco cum ab antiquo per ſanctos patres fuerit institutum. ut mediocritas feruetur in cantu &c. Statutum ultimum Anni MCCCL. ita inchoat: *In primis deuocionem cundorum fidelium utriusque ſexus Cisterciensis ordinis professorum qui*

celestis beatitudinis deſiderant fieri participes poſt transiſtum lugubre (lugubris?) buius uite uolentes fouere &c. Haec Statuta non habentur ſerie chronologica, ut hic, in Juliani Paris Nomastico (quod apud Lengletum in Monasticon, apud Jöcherum in Onomasticon corrumptitur) Cifterc. Paris. 1664. f. An inter Constitutiones ejusd. Ordinis Divione per Petr. Metlinger 1490. 4. impressas reperiantur, dicere non habeo, cum ſolum Privilegia Ord. ab eod. ibid. 1491. 4. prelo ſubjecta ad manum fint.

DCLV.

Codex membraneus lat. Sec. 153 XIV. et XV. Folior. 245. f. per duas columnas nitide scriptus et miniatus continent. I. *Humberti, f. Humberti, Umberti, Imberti de Romanis,* galli a. 1254. *Budae in Hungaria* ad generale Ord. Praed. Magiftrum eveſti et 1277. Librum de *Inſtructione Officialium FF. Ordinis Praedicatorum.* Conſtat Capitibus XLVII. elenchem praecedente hac nota: *Iſta que ſubſcripta ſunt de officijs ordinis. non ſunt scripta ad hoc quod infeſtant aliquam neceſſitatem. ſed ad hoc tantum ut fratres quibus imponuntur aliqua officia et nondum ſunt in illis bene inſtructi. poſſint hic reſpicere ſi velint. et ſi aliiquid ibi inueniunt quod eis rationabile videatur. poſſint acceptare ſi volunt. Alioquin in nullo tenentur ex ui buius ſcripture propter quod dicitur inſtructiorum. Sat certe benigni. Poſt Capp. elenchem *Incipit prologus venerabilis patris.**

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1507

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2493

ASCETICI.

2494

patris. fratriis bumberti gallici in librum officiorum. Religiones approbate sicut in constitutionibus fere omnium religionum &c. Prologum Opus hoc titulo excipit: *Incipit liber Officiorum siue de instructione officiorum Ordinis fratrum predicatorum compilatus et ordinatus Per venerabilem patrem Fratrem bumbertum Gallicum qui fuit. Quintus Magister dicti Ordinis predicatorum &c. De Officio magistri ordinis Primum Capitulum.* Ita habentur etiam Capitula de officio sartoris, sutoris, ortolani &c. In C. XIII. de Officio Librarij inter alia legitur: *Ipsi interest babere in libraria incaustum. pennas. pumices. cretam. plumbos regales (regulares) cultellinos. ad cindendum pennas sepum (sebum vel sevum) uel candelas ad uigilandum de nocte &c.* Fit etiam de pergamento et carta. mentio, et totum Caput, maxime a Bibliothecariis, legi dignum est, cui tamen non immoror, cum Opus hoc a prima editione Mediol. 1505. semper cum Constitutionibus Ordinis, teste Quetifo. T. I. Scriptt. Ord. Praed. p. 146. prodierit.

II. fol. 146. p. 2. *Incipit Regula beati Augustini episcopi I. Ante omnia fratres karissimi diligatur deus &c.* quae legitur in edit. Opp. Mauriana T. I. Parif. 1689. col. 789. diciturque in Admonit. praevia primitus ad Sandimoniales scripta, virisque deinceps aptata. Praemissa est illi per errorem Librarii Epistola praediati Humberti ad sorores cure fratrum ordinis predicatorum commissas, quae tardius, ut videbimus, sequi debebat. Ni-

tor scripturae codicis ab hinc decrescere incipit.

III. fol. 148. *Incipit prologus constitutionum ordinis fratrum predicatorum. Quoniam ex precepto regule iubemur babere cor unum &c.* Sequitur index in duas Distinctiones tributus, quarum prima Capp. XX. altera XV. censet, licet re ipsa sint XVIII. ut ex cursu patet. C. I. inscriptum est: *De officio ecclesie, et orditur: Auditio signo primo surgant fratres &c.* Sic et cetera prout in edit. Mediolan. per J. Angelum Scinzenzeler 1505. 4. excepta constitutione Alexandri VI. quae ibi C. XIX. efficit.

IV. fol. 163. Sequuntur eadem Constitutiones alteri Sexui applicatae. *Prologus constitutionum Sororum sub cui a fratrum predicatorum.* Atque huc pertinebat potius Epistola illa Humberti supra citata. Prologus incipit: *Quoniam ex precepto regule iubentur sorores &c.* Omnia, ut supra apud Fratres, parce detorta. Prologum excipit Capp. XXXI. elenchus, tum Constitutiones ipsae, ut in edit. supra cit. excepto, quod Admonitiones et Temperamenta nobis ad calcem adjecta, ibi jam ipsis Constitutionibus inserta sint.

V. fol. 171. *Incipit Regula beati Augustini quam scribit mulieribus.* Initium: *Hec sunt que ut obseruetis precipimus in monasterio constitute &c.* Habetur in Epistola CCXI. ad Sandimoniales, edit. Maur. T. II. col. 783. et congruit cum illa suprac. fol. 146. ut ibi dictum est.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1507

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2495

C O D I C E S

2496

VI. fol. 173. p. 2. Incipit constitucio fratrum et sororum ordinis de penitentia beati dominici. Inchoat a Bulla confirmationis Innocentii VII. Sedis apostolice prouidentia circumspeta &c. cui tota tertii hujus Ordinis Regula Capp. XXII. constans inserta est hoc titulo: Incipit regula fratrum et sororum ordinis. De penitencia beati dominici fundatoris et patris fratrum predicatorum. De recipiendis et eorum condicione primum capitulum. Imprimis ut hic continuum et perpetuum de bono in melius &c. Legitur in edit. cit. Mediolanensi fol. aa 3. p. 2. ubi brevis hujus Instituti Historia praemittitur. Ceterum monendum est lector, Codicem hunc Constitutionum Ordinis sui a Quetifo vel Echardo in Append. T. II. p. 817. pro duplice Humberti in Regulam S. Augustini Commentario habitum fuisse, prout a Gentiloto intellexerat.

VII. fol. 177. Sequuntur Vitae FF. Ord. Praed. autore F. Gerardo de Fracheto ejusd. Ord. Aquitano ad Lemovicas orto 1271. Initium est: Incipit prologus in Vitas fratrum. Dilectis in dilecto dei filio. fratribus predicatoribus Vniuersis. Frater Humbertus seruus eorum inutilis salutem. Ex hoc Magistri Generalis prae loquio eruitur: agitatum fuisse in Capitulo generali Parisino 1256. ut per universum Ordinem res memoriae dignae adnotarentur. Nos huius modi scripta tradidimus carissimo fratri Geraldo Lemouicensi tunc Priori prouinciali Prouincie de cuius industria in huiusmodi multam

gerebamus fiduciam: rogantes et imponentes eidem. quod perlegit et examinatis singulis. de hijs que laudabiliora reperiret. libellum aliquem ederet: Quod et fecit &c. opus porro in V. Partes divisum est. Prima continet de pertinentibus ad inchoationem ordinis. Secunda multa de beato Dominico que non habentur in legenda eius. Tertia continet multa de magistro Jordano. Quarta de progressu ordinis. Quinta de egressu fratrum de mundo. Pars quaelibet in titulos abit. Editum est Opus, quod hic charactere minusculo eleganti scriptum est, Duaci 1619. 4. et Valentiae Arag. 1657. teste Quetifo, quem vide T. I. p. 259.

VIII. fol. 234. p. 2. Adhaeret eadem manu Cronica Ordinis succincta ab an. domini M°. CC°. III°. hoc ingressu: Beatus Dominicus cum Oxomensi Episcopo Didaco Tbolosam venit &c. Si elenchum Quintae Partis praecedentis Operis respicias, videasque Cronicam Ordinis nonum ejus Partis Titulum constituere, facile illam eidem Scriptori Gerardo de Fracheto tribuas, sed contradicit Quetifus loco cit. eo maxime nixus argumento, quod Gerardus plura in laudem Humberti congregatus fuisset, quam in Cronica leguntur. Itaque illam ipsi Humberto tribuit, atque apud domesticos vulgo Humberti Chronicon vocari. Quid vero si vidisset exemplar nostrum? Cum enim Exemplaria illi visa in anno MCCLIV. et electione Humberti in Magistrum Generalem definant, nostrum eadem manu exaratum

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1507

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2497

ASCETIC.

ratum usque ad annum MCCCC.
LXXV. et Leonardum de Mansuetis Magistrum gen. XXXII. protenditur, cumque ibi, ubi illius Exemplaria cessant, statim Humberti laudes his verbis incipient: *Hic vir dei cunctis aspicientibus fuit generosus et Romane Curie adeo acceptus et carus ut eum plures Cardinales in summum Pontificem elegerint &c.* quid vetat dicere, Gerardum de Fracheto Chronicum faltem versus annum suum emortualem 1271. perduxisse, continuasse vero deinceps alios? Sed ut Quetifo, quod ait p. 147. contendendi non fuit animus, ita nec mihi est. Illud noto: Chronicum nostrum ab anno memorato MCCCCLXXV. diversis manibus, et quidem, ut videtur, in Conventu Ulmensi productum fuisse usque in annum MCCCCXCVI. nec adferri pene quidquam aliud, quam Capitula Ordinis celebrata, et Moderatorum electiones, inter quos frequens est M. Johannes Sprenger autor ille famosi Maleficarum Mallei. Indicatur etiam duplex iter in terram sanctam F. Felicis Fabri 1480. et 1483. qui nomen suum tribus F. F. F. prodere amabat, ut habes in Schellb. Amoenit. lit. T. III. p. 102. cuiusque Hodoeporica supersunt. Ad an. 1491. notatur: ipsa die Augustini episcopi intravit Vlmam Sereniss. rex romanorum Maximilianus et fuit rumor magnus de gweris. Item ipsa die Natiuitatis beatiss. virginis marie Serenissimus dominus rex Audiuit officium misse in choro conuentus nostri Quod quidem

2498

cantauit in pontificalibus Reverendus in christo pater et dominus Matthias episcopus Seckofiensis. *Datus Pfaff Schitt* (Scheit, Schait ✡ 1505.) Resonabant autem organa et cantores domini regis omniaque cum splendore permagnifico agebantur. Ultimus chronographus ad an. 1496. sic finit: *Preerat tunc communitati Vlmensti Magistri que ciuum officio fungebatur prudens prouidus facundissimusque Dominus Jobannes Ecbringer Adu conuentus vlmensis tutor qui adeo fideliter ac eleganter apud dominos de Consolatu negocia conuentus promovit, ut eorum mandato eorum impensis pene totus conuentus renouaretur. Notabilemque pro Capituli subsidio elemosinam largirentur. Quod eciam prelati et monasteria utriusque sexus, Ac communitates viciniores Villanique corde bono et animo volenti liberalissime fecerunt. Reddat illis omnipotens centuplum in presenti et vitam eternam Amen.*

DCLVI.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. 83¹
Folior. 202. 8. currente calamo scriptus ex integro ad Ordinem Fratrum Minorum pertinet, unde seriem in eo Contentorum indicare sufficerit. Est vero haec. Fol. 1. Formulae quaedam Absolutonis a Peccatis. Fol. 3. Breve Chronicum Ordinis cum nominibus Provinciarum, et Ministrorum Generalium usque ad tempus Concilii I. Lugdun. Fol. 13. Constitutio Benedicti XII. P. R. Redemptor noster factor celorum &c. a. 1336. Fol.